

תלמודו בידו

דף ט עמוד א

- א] מה מלמד הפסוק "יובל היא שנת החמשים" ?
- ב] מה מלמד הפסוק "בחריש ובקציר תשבות" ?
- ג] לר' ישמעאל, מה מלמד הפסוק "ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש בערב" ?
- ד] לר' עקיבא, כיצד נדרש הפסוק הנ"ל ?

- א] ר' ישמעאל: אין היוכל נמשך עד ליום הכיפורים של שנת החמישים ואחת. חכמים: שנת החמשים נמנית כשנת היוכל בלבד, ואינה נמנית כשנה הראשונה למנין היוכל הבא.
- אך לר' יהודה שנת היוכל נמנית אף כשנה ראשונה במנין שנות היוכל הבא, וכן למנין שנות השמיטה הבאה.
- ב] ר' עקיבא: בחריש, לא יחרוש שדה אילן בערב שביעית אם מועיל לשדה בשביעית. בקציר, תבואה שהביאה שליש בשביעית וקצרה בשמינית, נוהג בה שביעית.
- ר' ישמעאל: כשם שהחריש האסור בשבת הוא של רשות ושהרי אין חריש של מצוה בתורה, כך הקציר שנאסר בשבת הוא של רשות.
- אבל קצירת העומר כליל ט"ז ניסן דוחה שבת, אף שיש תבואה קצורה.
- ג] מתחילים להתענות בתשיעי מבעוד יום, כדי להוסיף מחול על הקודש. וכן מוסיף במוצאי יום הכפורים, שנאמר "מערב עד ערב" ועד בכלל.
- מצוה להוסיף לשבתות, שנאמר "תשבתו". ובימים טובים, שנאמר "שבתכם".
- ד] כל האוכל ושותה בתשיעי, מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. שעל כרחק העינוי שנאמר בתשיעי אינו תענית, שהרי נאמר "ועניתם בערב". אלא הכתוב קורא "עינוי" לאכילה ושתיה בתשיעי, וכל המרבה הרי משוכח.